

REFERAT Lokal Grøn Trepert: Hovedvandopland 2.1 - Kalundborg d. 24-09-2025

Mødedato Onsdag d. 24. september 2025 kl. 16:00

Mødested Rådhuset

Mødedeltagere Søren Gammelby, Erling Brock Jakobsen, Jannik Rauer, Karen Thestrup Clausen, Jens Peter Simonsen, Karina Vincentz, Jakob Beck Jensen, Christian Ahlefeldt-Laurvig, Susanne Ladefoged, Felex Pedersen, Eva Levinsen, Jørgen Grüner (Afbud), Klaus Hansen (Afbud), Frank Keinicke, Morten Suhr

Indholdsfortegnelse

Bemærkninger til dagsordenen.....	3
Orientering om processen i forbindelse med udarbejdelse forslag til Omlægningsplan.....	4
Drøftelse af forslag til Omlægningsplan.....	6
Gensidig orientering.....	8

Punkt 1: Bemærkninger til dagsordenen

Beslutning

Ingen bemærkninger.

Afbud: Jørgen Grüner, Klaus Hansen

Sagsfremstilling

Punkt 2: Orientering om processen i forbindelse med udarbejdelse forslag til Omlægningsplan

24-014250

Beslutning

Taget til efterretning.

Afbud: Jørgen Grüner, Klaus Hansen

Sagsfremstilling

Resume og sagens baggrund

Lokal Grøn Trepert for Hovedvandopland 2.1 – Kalundborg blev etableret som led i den nationale Grøn Trepert-aftale. Kalundborg Kommune varetager formandskab og sekretariat. I løbet af 2025 har treparten arbejdet struktureret med screening, skitseprojekter og udarbejdelse af forslag til omlægningsplanen. Forslaget er udarbejdet i samarbejde mellem teknikere og interessenter og skal nu drøftes og sendes til SGAV til verificering.

Indstillinger

Formanden indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Behandling

Lokal Grøn Trepert: Hovedvandopland 2.1 - Kalundborg.

Sagsfremstilling

Lokal Grøn Trepert for Hovedvandopland 2.1 – Kalundborg består af repræsentanter fra Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Naturstyrelsen samt politiske repræsentanter fra de seks berørte kommuner: Kalundborg, Odsherred, Holbæk, Ringsted, Sorø og Slagelse. Kalundborg Kommune varetager formandskab og sekretariatsfunktion.

Processen frem mod vedtagelse af omlægningsplanen har været struktureret omkring en række faste møder i 2025, med følgende centrale milepæle:

- Screening og kortlægning af potentielle indsatsområder (forår 2025)
- Udpengning af skitseprojekter og faglig vurdering af virkemidler (maj–juni 2025)
- Drøftelse af skitseprojekter og input fra treparten (møde 4. juni 2025)
- Udarbejdelse af samlet forslag til omlægningsplan (sommer 2025)
- Behandling af forslag i Lokal Grøn Trepert (møde 24. september 2025)
- Verificering af forslag i SGAV (oktober 2025)
- Endelig behandling af forslag i Lokal Grøn Trepert (møde 20. oktober 2025)
- Principgodkendelse af forslag i de enkelte kommunalbestyrelser (november–december 2025)

Forslaget til omlægningsplan er blevet udarbejdet i et samarbejde mellem teknikere fra de seks kommuner og repræsentanter fra Danmarks Naturfredningsforening og Landbrug & Fødevarer. Begge organisationer har bidraget aktivt med faglige input og prioriteringer, herunder forslag til arealer med potentiale for naturforbedring og vurderinger af landbrugsfaglige forhold. Der har været løbende dialog om balancen mellem kvælstofreduktion, lavbundsudtagning og hensyn til lodsejernes interesser.

Den videre proces indebærer, at Lokal Grøn Trepert drøfter det samlede forslag og kommer med bemærkninger, hvorefter planen sendes til SGAV (Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø) til faglig vurdering. SGAV vurderer planens indhold og sikrer, at den lever op til kravene for national prioritering og kvantificering af kvælstofeffekt. Der er reserveret møde i Lokal Grøn Trepert den 20. oktober til endelig beslutning om omlægningsplanen. Det forventes, at kommunerne kan foretage principvedtagelse af planen senest i december 2025, hvorefter implementeringen kan påbegyndes i 2026.

De enkelte kommuner kan være med i flere hovedvandoplande, og kan dermed have andel i flere omlægningsplaner som skal principvedtages.

Bilag 1 illustrerer tidslinje og proces for Omlægningsplan i 2025.

Lodsejerinformation og lokal variation

Der er variation i, hvordan de enkelte kommuner har arbejdet med lodsejerdialog og orientering. Nogle kommuner har allerede afholdt borgermøder og sendt informationsbreve til lodsejere med relevante arealer, mens andre kommuner er i opstartsfasen og planlægger dialogaktiviteter i efteråret. Lodsejere med arealer i flere Hovedvandoplande kan opleve forskellig information og kontaktform afhængigt af, hvilken kommune der er ansvarlig for dialogen.

Der er generelt enighed i treparten om, at lodsejernes involvering er afgørende for planens realisering, og at dialogen skal tilpasses lokale forhold og kapacitet.

Økonomiske konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Bilag

Bilag 1 Tidslinje for processen i 2025

Punkt 3: Drøftelse af forslag til Omlægningsplan

24-014250

Beslutning

Godkendt med bemærkning om, at forslaget drøftes endeligt på næste møde. Der er særlige drøftelser omkring implementering i Sejerø Bugt, mini-vådområder og skovudpegning. Formandskabet tager dialog med de to andre parter, herunder drøftes særligt Nedre Halleby Å området i Kalundborg. I forhold til den politiske forelæggelse skal der udarbejdes et følgebrev.

Afbud: Jørgen Grüner, Klaus Hansen

Sagsfremstilling

Resume og sagens baggrund

Den lokale grønne trepart for Hovedvandopland 2.1 Kalundborg, har siden foråret 2025 arbejdet med at udforme en lokal omlægningsplan. Omlægningsplanen skal bidrage til opfyldelse af kvælstofindsatsbehovet og understøtte udtagning af kulstofrige lavbundslande. Et forslag til omlægningsplanen er nu klar til drøftelse i den lokale grønne trepart, så den kan videresendes til SGAV med henblik på verificering.

Indstillinger

Formanden indstiller, at forslaget til Omlægningsplan for Hovedvandopland 2.1 - Kalundborg drøftes og sendes til verificering hos SGAV.

Behandling

Lokal Grøn Trepart: Hovedvandopland 2.1 - Kalundborg.

Sagsfremstilling

På mødet den 4. juni 2025 blev den lokale grønne trepart orienteret om status på screeningsprocessen og teknikergruppens arbejde med at udforme forslag til en lokal omlægningsplan.

Planen er udarbejdet i IT-værktøjet MARS og består af både godkendte projekter og skitseprojekter, som er identificeret gennem en teknisk screening. Planen er dynamisk og opdateres løbende. Der følges løbende op på målsætninger for den enkelte kystvandgruppe, og om de enkelte kystvands-deloplande leverer det fordelte forventede indsatsbehov for kvælstof for hver kystvandsgruppe. Opgørelsen af udtagningen af lavbundslande opgøres ift. det samlede nationale mål. Der er ikke bindende mål for skovrejsning og natur.

Omlægningsplanen består af:

- *Skitseprojekter*, som er identificeret af teknikergruppen og endnu ikke realiseret. Disse projekter er vurderet at have potentiale for at bidrage til kvælstofreduktion og udtagning af lavbundslande. Effekterne er angivet i tons kvælstof og hektar lavbund, og projekterne er fordelt på relevante kystvandgrupper.
- *Godkendte projekter*, som allerede er anlagt eller har opnået tilsagn til forundersøgelser/etablering og er registreret i MARS.

Formålet med omlægningsplanen er at dokumentere, hvordan den lokale trepart bidrager til opfyldelsen af det kvælstofindsatsbehov, der er fastlagt for Kalundborg Hovedvandopland 2.1's kystvandgrupper. Planen skal vise, at der arbejdes målrettet med at identificere og prioritere arealer, hvor der kan opnås en målbar reduktion i kvælstofudledning til vandmiljøet. Samtidig skal planen bidrage til udtagning af kulstofrige lavbundslande, som har både klima- og miljømæssige gevinster.

Danmarks Naturfredningsforening, Landbrug & Fødevarer og teknikerne i kommunerne har i fællesskab peget på arealer, som vurderes til at være egnede til lavbundslande og kvælstofreduktion. Der er også foretaget en vurdering af, hvor skitseprojekter kan bidrage til mere og sammenhængende natur. Det er forskelligt, hvor meget de enkelte kommuner i treparten har inddraget natur, skovrejsning og drikkevandsbeskyttelse i omlægningsplanen.

Målopfyldelse for kvælstofeffekt dækker, at den enkelte omlægningsplan leverer indsatser svarende til målopfyldelse for den eller de kystvandgrupper omlægningsplanen dækker. Det vil sige, at SGAV verificerer om de planlagte kvælstofprojekter inden for den lokale treparts geografiske afgrænsning, tilsammen indeholder en kvælstofreduktion svarende til indsatsbehovet i de respektive kystvand-deloplande, som treparten er en del af.

For *Den Lokale Grønne Trepert Hovedvandopland 2.1. Kalundborg* betyder det, at der skal ses på målopfyldelse ift. indsatsbehov for Kalundborg Fjord, Sejerø Bugt, Jammerland og Musholm Bugt og Kattegat Nordsjælland. I bilag 1 er en tabel, der illustrerer mål og effekt fordelt på de fire kystvandoplande. De opgjorte effekter er pr 8. september 2025. For alle fire kystvandoplande er der i de lokale treparter udpeget skitseprojekter for kvælstof i et omfang, der bidrager med mere end det udmeldte mål. Det skyldes bl.a. at udpegning af lavbundsindsatser påvirker måltallet for kvælstof.

Det vurderes samlet set, at forslaget til omlægningsplan bidrager til at opfylde kravene til kvælstofindsats og udtagning af kulstofrige lavbundslande.

Der forventes løbende forskydninger i de tal, der kan trækkes ud af MARS, og der kan være mindre ændringer i f.eks. effektopgørelser. Herudover foretager SGAV løbende opdateringer af MARS, der bl.a. giver nye funktionaliteter, men som også kan påvirke forskellige beregninger og sammentællinger. Det forventes, at det ikke påvirker det aktuelle samlede billede og vurderingen af, at planen bidrager til at opfylde kravene til kvælstofindsats og udtagning af kulstofrige lavbundslande. Op til mødet i treparten den 24. september vil det blive vurderet om der er væsentlige ændringer - de vil i givet fald blive fremlagt på mødet.

Både forslag til omlægningsplan og de oplyste tal i bilagene er de oplysninger, der findes i MARS pr. 8/9 2025.

I forslag til omlægningsplan er der i løbet af året hovedsageligt arbejdet med kvælstof, lavbundsarealer og sammenhængende naturområder. Det er vigtigt at prioritere, at virkemidlet "minivådområde" kommer til at indgå som supplement til de fremlagte skitseprojekter.

Som bilag 2 og 3 til dagsordenspunktet er vedlagt

- Forslag til omlægningsplan for Den lokale Trepert Kalundborg Hovedvandopland 2.1. Omlægningsplanen er det dokument, der er trukket ud af MARS den 8. september 2025.
- Kortmateriale, der illustrerer omlægningsplanens indhold.

Omlægningsplanen videresendes til SGAV (Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø), som foretager teknisk vurdering og kvantificering af planens samlede kvælstofeffekt og geografiske dækning. Verificeringen sker via MARS og danner grundlag for den nationale målopgørelse. Efter verificering sendes planen tilbage til den lokale grønne trepart til behandling den 20. oktober 2025. Herefter fremsendes planen til de berørte kommunalbestyrelser med henblik på godkendelse.

Omlægningsplanen er et dynamisk dokument, som efter 2025 skal ajourføres regelmæssigt. Nye projekter kan tilføjes, og eksisterende skitseprojekter kan justeres eller erstattes. På den måde sikres det, at den lokale indsats for kvælstofreduktion og lavbundsudtagning fortsat er målrettet, effektiv og tilpasset de lokale forhold.

Bilag til dette dagsordenspunkt er lukkede, fordi de indeholder fortrolige oplysninger om arealer, der indgår i forslag til omlægningsplan. Det gør det også muligt for de enkelte kommuner at planlægge kommunens egen dialog med lodsejere. Den endelige omlægningsplan bliver tilgængelig og fremlagt når omlægningsplan og bilag skal godkendes i de respektive kommunalbestyrelser.

Økonomiske konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Punkt 4: Gensidig orientering

Beslutning

Formandsskabet udformer en pressemeddelelse i forhold til mødet i dag.

Afbud: Jørgen Grüner, Klaus Hansen

Sagsfremstilling